

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KOZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

Hétfőre 6 korona
Kétfőre 3 korona
Negyedővre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

P Ü N K Ö S D 1 9 0 1.

Szentlélek Isten.

*Kiáltunk hozzád, Szentlélek Isten!
Szívek vigasztalója,
Gyöngye hitünk gyámoltója;
Légy velünk minden gonosz ellen,
A világ kísértési ellen.*

*Kiáltunk hozzád, Szentlélek Isten!
Árvák kegyelmes atyja,
Kitől nincs senki elhagyatva.
Légy velünk minden gonosz ellen,
Mi magunk keménysége ellen!*

*Kiáltunk hozzád, Szentlélek Isten!
Könyek szárítgatója;
Gyámoltalanok pártfogója;
Légy velünk minden gonosz ellen,
Mi magunk hidegsége ellen.*

*Kiáltunk hozzád, Szentlélek Isten!
Bűnök irgalmas öre,
S ha megsiratjuk: elnézője;
Légy velünk minden gonosz ellen,
Mi magunk kevélysége ellen!*

*Kiáltunk hozzád, Szentlélek Isten!
Nem jók, — rosszak vagyunk mi,
Nem is használ nekünk más semmi:
Hanemha megszállod szívünket,
Hanemha újjá szülsz bennünket!*

Szaboleska Mihály.

Pünkösöd ünnepén.

Pünkösöd ünnepe, jobban mondva a Szentlélek eljövételének ünnepe, annak a három nagy ünnepkörnek legjelentősebbje, melyet a keresztény világ két évezred óta egyforma áhitattal és nem csüggedő vallásos érzülettel ünnepel. A karácsony az Istenember világrajöttének, a húsvét az ő dicsőséges föltámadásának örömmünnepe; a pünkösöd a hitben való megerősítés emlékeztetőre szentelt ünnep és éppen ezért a legjelentősebb.

Az Istennek fia, aki világra jött, hogy megváltsa az emberiséget eredeti bűnétől, amelyben született, mikor elvégezte megváltó munkáját a földön, fölméne a menynekbe, hogy elfoglalja helyét az Atya mellett.

Krisztus urunk menybemenetele előtt megígérte a tizenkét apostolnak, hogy elküldi hozzánk a Szentleket, hogy megerősitse őket hitben, malasztban. A tizenkét jámbor halászt iszonyu félelem és csüggedés fogta el, eltávozott a Mester s ők ellenséges hatalom elől elhuzódva, rettegetésben tölték napjaikat.

Tizedik napon Krisztus urunk menybemenetele után elküldé a Szentleket, hogy erősítse meg hitében a tizenkét apostolt, hogy hirdessék fennen az isteni ígéket.

A Szentlélek tüzes nyelvek alakjában leszállott az apostolokra, akik szétoszlottak a világ akkor ismert minden részeibe és hirdették bámulatos lelkesedéssel, bátorsággal Krisztus tanait, az emberi jogokat és a szabadságot magában foglaló evangéliumot. A tizenkét szegény halászt a Szentlélek ereje hőssé, legyőzhetlenné avatta. Krisztus eszméi fölvertezték őket s rajtuk nem vehetett erőt semmi gonoszság.

Ezért nevezzük pünkösöd ünnepét a legjelentősebb ünnepkörnek, mert ezzel tetőződött be a Megváltó nagy munkája, melynek letéteményese a 12 szegény halász elvitte a világ minden részébe Krisztus urunk szent ígeit és hiveket szerzett azoknak.

Pünkösödnek, a megerősödésnek szent ünnepén erősödjünk, gyarapodjunk mi is hitünkben! Szálljon lelkünkbe a Szentlélek égi malasztja, hozza el részünkre a lélekben való megerősödést, mert erre ma igen nagy szükségünk van, midőn közéletünk megtisztulva, a reá békóként nehezédő régi rendszer nyomása alól fölszabadulva új, több reményre jogosító élet küszöbét lépte át és így a magyar társadalomnak fokozott mértékben van ma szüksége a megerősödésre, szívós összetartásra, hogy a kijelölt helyes utakon haladhasson előre.

Szálljon fel tehát imánk menyekbe az Atya jobb oldalán trónoló Istenfiához, hogy küldje el

hozzánk pünkösöd szent ünnepén a Szentleket s erősítsen meg hitünkben, erkölcsünkben egyaránt!

Jöjj el Szentlélek Uristen!...

A családi tüzhely védelme.

A magyar közélet átalakulásának egy nagy-jelentőségű tünete az a mozgalom, amelyet most a választások előtt indítanak a kisgazdák és kisiparosok a *családi tüzhely védelmének* törvénybe iktatására. Régen fel volt vetve a kérdés, hogyan lehetne a föld népét jobban tüzhelyéhez kötni s miképpen lehetne ennek a tüzhelynek a nyugalmát s a maga jólétét biztosítani. Az amerikai Egyesült-Államokban a letelepedett birtokosok tömegesen a pénzüzsora áldozatává váltak, birtokaik felaprózva idegen kezekbe kerültek, eladósodtak s ezért szükségesnek látták ott gondoskodni arról, hogy a birtokosok egyszerre tönkretelhetők ne legyenek s a megszerzett birtoknak a megélhetéshez elegendő részét minden körülmények között megtarthassák. E célból alkották meg ott az otthonmentesítési (homestead) törvényt. Ez a törvény biztosítja a birtokos életszükségletét, ez védi meg lakóhelyét, gazdasági udvarát és földjeit a hitelezők ellen. Az otthonmentesítési törvény szerint általában 200 hold földbirtok, vagy 1000—1200 forint értékű ingatlan 400—500 forint értékű házi ingóság, 100 forint értékű gazdasági felszerelés, valamint a szükséges szerszámok, eszközök le nem foglalhatók. Tehát az amerikai farmer bármint adósodjék is el, bármilyen csapások is sújtsák, koldusbotra nem jut, azért, mert feje alól nem huzhatják ki az utolsó párnát is, mint nálunk. Házaeskája, gazdasági felszerelése s birtokának egy megélhetésre elegendő része ment a foglalás alól, ahhoz semmiféle hitelező nem nyulhat. Épp így van megvédve az iparos is, a kitől a foglalkozásához szükséges felszereléseket el nem vehetik; hajléktalanná senkit nem tehetnek.

Milyen üdvös volna ez nálunk is s mért ne lehetne, ha másut lehet? Ezernyi előnye volna, mert munkakedvet, maradást csepegtetne a gazdába, nem kellene attól félnie, ha rossz esztendők számitásait tönkretezik s ha saját hibáján kívül eladósodik, hogy elveszik azt a kis darabka földet tőle, amely a mindennapi kenyeret termi a számára. Az a törvény, amely a családi tüzhelyet biztosítaná a számukra, ahhoz a röghöz kötve bennünket, amely szülőanyánk, kevesebb volna a koldus, a földönfutó s nem keresnénk másutt, olyan helyen megélhetést, a hol a biztosabb romlás vár reánk.

Annak a mozgalomnak, amely most ismételtén ütötte fel fejét, nemes céljai vannak. Támogatni akarja a kisgazdát, a kisiparost, segédkezet nyújt neki, hogy számára megállapíthassa a jövő családi nyugalmát; üdvözljük hát ezt a mozgalmat és álljunk azok mellé, akiknek zászlajára van a tűz-

hely védelmének törvénybe iktatása irva. A kisbirtokos családok megerősödése s megmentése a teljes tönkremenéstől volna biztosítva, ha ki lenne törvényileg mondva az, hogy azt a keveset, amiből a mindennapi kenyér kikerül, sem eladni, sem elárvereztetni nem szabad. Védve volna az ősi porta, a tűzhely, ahol él és növekedik a család, a nemzet megerősödésére.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az összeférhetlenségi törvény utólagos felülvizsgálása és szakaszonkénti tárgyalása foglalkoztatta mult héten a képviselőházat, melylyel aztán kihúzták az időt a pünkösdi szünidőig anélkül, hogy befejezték volna. A javaslat részletes tárgyalásánál többen szólaltak fel.

Végh Artur módosítást nyújt be, hogy az országos közoktatásügyi tanács, a képzőművészeti társulat, a muzeum, az országos állategészségügyi tanács tagjai vétessenek ki az összeférhetlenségéből.

Csávolszky Lajos szintén módosítást nyújt be, mely szerint az államtitkárokon és minisztereken kívül minden kinevezett állami tisztviselő zárassék ki a képviselőségből.

Széll Kálmán miniszterelnök szólal fel, elmondja, hogy a javaslat célja a tisztázás. Tulzásokba azonban nem szabad menni. Hiszen például az országos muzeum felügyelője szinte tiszteletbeli köteleességet teljesít. Hát azért zárnák ki a parlamentből? Csávolszky módosításához nem járul, de elfogadja Végh Artur módosítását.

Polónyi Géza a javaslat első szakaszát elfogadja, de ha a végrehajtásról nem lesz gondoskodva, ez a javaslat rosszabb lesz, mint az 1875-iki volt. A függetlenségi párt helyesen teszi, ha a kivételek ellen állást foglal. Az államnak ezer és ezer alkalmazottja van, aki nem kinevezés, hanem szerződés alapján kap alkalmazást. Ezeket is ki kell zárni. Az 1. §. negyedik pontjához nyújt be módosítást, hogy a fővárosi közmunkatanács elnöke, alelnöke és kinevezett tagjai ne lehessenek képviselők, mert ezek fegyelmileg is a kormánynak vannak alárendelve.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a javaslat szerint úgy az állammal szerződéses viszonyban álló, mint kinevezett tisztviselők összeférhetlenségéről intézkedik a javaslat. Polónyinak azon módosítása ellen, hogy a fővárosi közmunkatanács kinevezett tagjai ne lehessenek képviselők, elvi kifogása nincs, bár azok nem kapnak semmi díjazást.

Holló Lajos szerint itt csak azokat akarják kizárni, akik képviselői működésüket anyagi előnyök szerzésére használják fel, de nem a hivatásos pénzügyi és ipari embereket. Azok ellen fordult ez a javaslat, akik kitüntetések, javakat igyekeztek ki-
eszközölni maguknak képviselőségükkel. Indítvá-

nyozza, hogy országgyűlési képviselő képviselősége tartama alatt, sem azután három év alatt nem fogadhat el semmiféle hivatalt, czimet vagy kitüntetést.

Széll Kálmán miniszterelnök szerint Holló módosítása tulzásba megy. Hiszen inkább az a képviselő van függésben a kormánytól, aki valamit akar, nem pedig az, aki már kapott. Holló javaslata bénítólag hatna a közszolgálatra, azért azt nem fogadja el.

A pünkösdi szünidő után a javaslat tárgyalását folytatják.

A magyar nevelők.

Nekünk mindenben csak az idegen kell! Ez már olyan betegségünk, hogy szabadulni tőle nincs remény. Testünkre idegen rongy, lábunkra mödlingi „Turul”-cipő, prágai sonka a szájunkba, külföldi gép a gazdaságba, még a játékot is az angoloktól tanuljuk és vesszük, de hát a többi?!...

Az is tudvalevő, hogy nálunk a magyar nevelők sorsa szomorú, mert a külföldről idejött nevelők kiszorítják a mi leányainkat. Egyik budapesti állami tanítónképezde tanári kara éppen ezért a magyar nevelők védelmére feliratott intézett a közoktatásügyi kormányhoz. Legújabbban a képezdei tanárok gyűlése tárgyalta ezt az ügyet és tartotta négy okból szükségesnek a nevelők ügyének rendezését.

1. Maga a nevelői kar, mint az állampolgárok egy csoportja, megérdemli, hogy ügye törvényesen rendeztessék.

2. Szükséges a házi nevelés javítása.

3. Az idegen nevelők kiszorítandók hazánkból.

Az egyesület ez ügyben felir a kormányhoz. Kérni fogja, hogy mindenekelőtt a szolgálati viszony rendeztessék törvényhozási uton. Legégetőbb a nevelők ügyének rendezése s hogy a nevelők nyugdíjügye is szabályoztassék.

Helyeseljük a tanáregyesület határozatát. Különösen a külföldi nevelők kiszorítását, nemcsak azért, mert tudásukban, szellemükben és értékükben idegen, *nemzetünk multjával s hivatásával meg nem egyező szellemet terjesztenek* s a magyar nemzeti eszme érvényesülésének számottevő akadályai, hanem ez már szükség.

A törvényhozási ujtásnak mi sem áll utjában, mert bár magánosok alkalmazottjáról van szó, számos hasonló törvényes intézkedésünk van. Így legutóbb a törvény a gazdatisztekét is oltalomban részesítette és azok is magánosok alkalmazottjai. A magyar nevelők pedig egyszerűen mint a jövő Magyarország alapját rakják le az ifju nemzedék szívében, tehát annál inkább érdekünkben van törvénynyel megvédeni.

Budapesti nevek.

Az a könyv, amelyben a fővárosiak a legtöbbet lapozgatnak, a „Budapesti Czim és Lakásjegyzék.” Nagyon is nélkülözhetetlen könyv és sok regénynél érdekesebb. Akinek rendes lakása van, az a nevét nyomtatásban olvassa ebben a könyvben. Az 1815 oldalra terjedő vaskos kötet 155.000 egyén vagy család lakását tünteti föl. A rengeteg név közt *Aágh*

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

Mauthner Ödön

27 év óta
csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphat.

a legelső és *Zsykay* a legutolsó. Ebből a könyvből tudjuk meg, hogy Budapesten a legtöbb (1598) embert *Weisznak* hívnak és elég elszomorító, hogy ezzel szemben csak 152 *Fehér* van. Az ellentétes színnel hasonló az arány: míg csupán 192 *Feketét* találtunk, a *Schwarzból* 1009 kerül ki, amin nem lehet esodálkozni, mert a legtöbb budapesti ember annak érzi magát. Hogy a színeknél maradjunk: *Braun* van 313, *Blau* 162, *Roth* 393, *Barna* 76, *Veress* 43, *Vörös* pedig 101. Térjünk át az italokra: *Mig Boros*-nak 124 érzi magát, *Weiner* csak 99 van, *Sörös* mindössze 6, *Seres* 17, *Pálinkás* 22... a miből kitűnik, hogy átkozottul józan vagyunk. A legérdekesebb foglalkozások: *Halász* 163, *Fischer* 609, *Hegedüs* 156, *Juhász* 163, *Bauer* 264, *Biró* 159, *Kovács* 1121, *Schmidt* 372, *Mészáros* 238, *Molnár* 552, *Müller* 452, *Papp* 214, *Szabó* 1044, *Schneider* 183, *Szücs* 164, *Takács* 308, *Weber* 156, *Varga* 519, *Wagner* 225. A leggyakoribb állatnevek; *Adler* 203, *Farkas* 485, *Wolf* 190, *Fuchs* 260, *Löwy* 341. — Nemzetiségek: *Horváth* 1085, *Böhm* 168, *Deutsch* 520, *Német* 506, *Schwáb* 44, *Magyar* 138, *Ungár* 126, *Oláh* 92, *Pollák* 395, *Rácz* 147, *Székely* 185, *Erdélyi* 105, *Tóth* 803, *Török* 210, *Türk* 13, Nagyság szerint: *Grosz* 409, *Nagy* 1013, *Kiss* 801, *Klein* 957. A népszerű *Kohn* név 739-re fogyott és a híres *Schleisinger* is *kezdi hagyni magát*, mert mindössze 297-et találtunk. Kíváncsian kerestük a *Blaha* nevet és ime *huszonkettőt* találtunk, de azért *Blaha* Lujza mégis — egyetlen.

A névmagyarosítás bár napjainkban is serényen foly, de látható, hogy nem elég eredménynyel, mert az idegen hangzású nevek ma is tulsúlyban vannak és bár lehet a legjobb magyar ember valaki, amért idegen neve van, mégis csak jobban esik a fülünknek, ha tiszta ropogós neve van, *Petőfi* is *Petrovics* volt s azt hisszük, hogy ennél szebb példát nem mondhatunk idegen hangzású nevekké *biró* magyar testvéreinknek. Legyünk magyarok mindenben, — még a nevünkben is.

SZÖVETKEZETI ÉLET.

Hitelezni gonddal jár!...

A szövetkezetek boldogulásának egyik főfeltevéte, hogy tagjainak ne hitelezzen. Különösen áll ez a fogyasztási szövetkezetekről. Ha csak lehet, a fogyasztási szövetkezetből a tagok készpénzen szerezzék be szükségleteiket.

S vajjon miért?

Száz és egy oka van ennek s valamennyi ok nagyon is fontos.

Ha a szövetkezet hitelbe osztja ki árukészletét: hogyan egészítse azt ki ismét? Mondjuk, hogy a központhoz fordul s az ad is neki. Igen, de a központ árukészlete is mindig fogy, ő neki pedig gyárosoktól, nagykereskedőktől kell azt beszerezni. Ezek

nem igen szoktak könyörületet ismerni. Adnak ugyan hitelbe szívesen. Mikor aztán meglehetősen felszaporodott az adósság, akkor elkezdik szorongatni s utóvégre is a fiókszövetkezeteknek nyújtott hitel a központnak ássa meg a sirját.

Hogy is mondja a közmondás:

Nincsen hitel, szabott ár,

Hitelezni gonddal jár...

Ezt kell az eszébe vélni minden szövetkezeti tagnak. Rossz a hitelezés másodsorban azért is, mert rém módon drágítja a portékát. A hitelezett összeg után 6%-ot szednek a központtól, ugyanannyit kell neki vennie a fiókszövetkezetektől, melyeknek igen természetes, tagjaikon kell ezt behajtani. Mennyivel árulhat akkor olcsóbban a szövetkezet, mint az üzorás szatócsok? Semennyivel!

De különben is a fogyasztási szövetkezeteknek nemesak az a ezélja, hogy tagjait jó és aránylag olcsó portékával lássa el, hanem, készpénzfizetéshez szoktassa őket. Előre elfogyasztani valamit, a minek ára még nincs zsebben, veszedelmes golog. S a szövetkezet legszebb feladatainak egyike, hogy a tagokat erről a betegségről leszoktassa.

Azt az ellenvetést tehetné erre valaki, hogy a földműves az évnek csak bizonyos szakában kereshet s így, különösen télen és tavasszal rászorul a hitelre; továbbá, hogy adósa a szatócsnak, ennek hatálmában van s így nem vásárolhat a szövetkezetnél, ha ez nem hitelez. Ily vidéken azonban a fogyasztási szövetkezet előtt hitelszövetkezetet kell alapítani. A melyik tag hitelre szorul: az forduljon ez utóbbihoz, hogy tegye lehetővé számára a fogyasztási szövetkezetnél a készpénzen való vásárlást. A hitelszövetkezetnél helyezik el továbbá a tagok keresményük fölöslegét, hogy akkor vehessék igénybe, mikor a munka szünetel s kereset nincs. Oly vidéken, hol szegénysorsu, eladósodott nép lakik, veszélyes vállalkozás is a mentési munkálatot fogyasztási szövetkezetten kezdeni.

Említettük egy ízben, hogy a szövetkezetek létalapja a pontosan befizetett üzletrész, ehhez járul, a mint láttuk, a fogyasztási szövetkezeteknél a hitelbe vásárlás kiküszöbölése. A jövőben, további közleményeink folyamán kifejtjük azokat az irányelveket, melyek követése a szövetkezeteket virágzókká teszi.

Könyvelő-szövetkezet. A szövetkezeteknek egy érdekes fajtája alakult meg, még a múlt nyáron, Németország *Enskirchen* nevű városkájába egy könyvelő-szövetkezet. A tervezők abból indulnak ki, hogy a mezei gazdaságban rendkívüli fontossággal bír a rendes könyvvitel, de míg egyrészt a gazdák nagy része abban járatlan, addig másrészt egy külön könyvvezető alkalmazása, egy kisebb gazdára aránytalanul nagy teherrel járna. Evégből alakítottak egy szövetkezetet, amelynek ezélja a tagok részére egységes módszerű könyvvezetés berendezése és vezetése. Egy állandó könyvelőt alkalmaztak s az teljesíti a könyvelést a tagok részére. A nagyobb, rendkívüli munkálatokért külön díjazás jár. A belépési díj 5 márka, az üzletrész minden gazdaságilag használható 50 hold után 10 márka. A szövetkezet

tagjainak száma ez idő szerint 30, 11.455 hold földdel.

Uj vajszoetkezeti központ van a földmivelésügyi miniszter kezdeményezésére Ujvidéken alakulóban, melynek a környéken előállított vajnak feldolgozása és külföldre szállításán kívül a gazdák kitanítása is célja. Például a szalmával táplált állatok tejéből készült vaj nem elég jó minőségű, sőt némely vaj foghagyma illatu is. Ily vajért a közönség nem igen rajong és ily hibák elkerültetése egyik célja a központoknak. A legveszélyesebb versenytársak az oroszok volnának és ezeknek ép az a hátrányuk, hogy központjaik nem tudják tagjaikkal a rendes kezelést megkedveltetni.

Termény-értékesítő szövetkezet. Olyformára, mint a gabonaraktár-szövetkezetek, terveznek Sepsiszentgyörgyön egy termény-értékesítő szövetkezetet, mely az egész megyére kiterjesztené hatáskörét. A mozgalom élén Mikó Ottokár kir. aljárásbíró áll és már is számosan jelentkeztek tagokul. A székelyeknél különösen nagy szükség van erre, mert messze a nagyobb forgalomtól, mindig nagy gondot okozott ugy a gazdáknak, mint az iparosoknak terményeik értékesítése.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A jól nevelt betörő. Ha az adósok jól nevelt táborában hire fut a Dounossel esetének, alighanem megostromolják érte azt a párisi fogházat, amelyben most a derék ur egyhangu napjait tölti. Pedig Dounossel mesterségére nézve csak betörő, de olyan természetű, hogy álmában sem kívánhat jobb és jövedelmezőbb dolgot a szegény ember az ő látogatásánál. Egy francia piktor valósággal megszabadított legdühösebb hitelezőitől. Egészen váratlanul toppant be kopogtatás s engedelem nélkül s gyors szemle után a szekrények nyitogatásához fogott. Csendes munkájában egy ur zavarta meg, aki a félhomályban szinte észrevétlenül állt a betörő elé. Dounossel ijedten hátrált az alak előtt s egéru után nézett.

— Sose ijedezék, kedves művész, szólj rá a jövevény. Fizessen!

— Én?... hebegett szegény Dounossel.

— Talán képes volna letagadni, hogy száz frankommal tartozik festékért és ecetekért? Fizessen

vagy botrányt csapok, amire még az utcza is összeszalad.

A betörő belátta hogy ez épenséggel nem válna hasznára s savanyu arcezal átadta a pénzt.

— De most menjen ám gyorsan, siettette az ismeretlent, dolgozni akarok.

A hitelező még kint sem volt az ajtón, ujabb látogató lépett a szobába.

— Mit akar itt? förmedt rá Dounossel.

— Mit? Három hónap óta mosok a művész urra, csak azért, mert a lányom, aki a ruháit elhordja, azt mondja, hogy nagyon finom ember. Ki is fizeti mindig a finomságával, de most én jöttem a pénzért.

— Nagysád kérem, várjon holnapig.

Az asszony szó nélkül letelepedett.

— Kérem odahaza várjon, hüledezett a derék ur s végül is kifizetett negyvenöt frankot a mosókontóra.

A kitérések után mohón munkához látott a betörő s éppen egy képet akart levenni a falról, a mikor megint rányitották az ajtót.

— Pénzért jöttem, hangzott fel hozzá.

— Zalogot adhatok, ötlött hamarosan eszébe Dounosselnek és odanyujtotta a képet a mögötte álló urnak.

— Adjon még egyet.

— Tessék, hajlott rá készséggel a betörő s azt is leakasztotta a falról, a hitelező pedig boldogan távozott vele.

— Hová viszi azokat a képeket? állta el az utját a folyosón a házigazda, a piktor.

— Hát nem maga adta... csodálkozott a hitelező, de még jobban a piktor, a mikor a lakásában megpillantotta a derék Dounossel urat.

Persze botrányt csapott, a betörőt elfogták és a rendőrségre vitték. A mikor később a piktor megtudta a betörés egész történetét, füt-fát megmozdított, hogy kiszabadítsa az ő önkénytelen bankárját, de a jó Dounosselnek annyi régi bün terheli a lelkét, hogy kárba vezett minden igyekezet.

KÜLFÖLD.

Makaeskodó gólya. Sándor szerb király, mielőtt oltárhoz vezette volna Draga Masin urnót, már a fülébe sugták, hogy a leendő királyné áldott állapotban van s így a trónörökös talán a szokott időnél is hamarabb megérkezik. Erről,

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR

Fuchs és Schlichter

BUDAPEST,

VI., Angyalföld, Jász-utcza 7.

Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek berendezése.

— Árjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE. —

hogy meggyőződjön a király: orvosokhoz fordult. Egy francia orvos nyilatkozatában határozottan állítja a gólya közeledését és az orvosok úgy állapították meg, hogy a leendő királyné — anya. Hanem minden látszat és bizonylatok daczára a makacsodó gólya még most is késik s e miatt meglehetősen botrány támadott Szerbiában. Ujabb orvosi vizsgálatok alapján egy orosz orvos kijelentette, hogy Draga királyasszonynál nemcsak most, de egyáltalán sohasem várható a gólya. Ez a szakértői kijelentés teljesen föl-kavarta a kedélyeket Szerbiában. Sándor király csak azért vette el azt az asszonyt, mert úgy hitte, hogy rövid időn egy kis trónörökösrel ajándékozza meg. A keresztapát is kiszemelte már az orosz czár személyében és ime a furesa gólya, hogy megcsalta!... Most már az a kérdés merült fel, hogy az orvosok nem voltak-e megvesztegetve. Valjon milyen érdekből, vagy fizetésért állították ki a hamis véleményt a gólya érkezése felől. Mindez oly bonyodalmas dolgokat csinált Szerbiában, hogy a kis ország forrongása könnyen veszélyes lehet.

Angol-bur háboru. Kitchener, az angol fővezér azt táviratozta a hadügyminiszteriumnak, hogy ha nem küldenek neki újabb jelentékeny csapatokat, úgy kénytelen lesz a Pretórián tul lévő vidéket ki-üríteni. A hadműveletekről szóló hivatalos jelentésben a Fokgyarmatban behatolt bur erősítések számát nyolcezsáz emberre teszik. Seeper kommandója még mindig a Graafreinet és Sommerset East környékén, a hegyek közt van, ahol erősen szorongatják. A kommandó, hir szerint, száz emberre olvadt össze. A gyarmati csapatok három kisebb osztálya egy összetűzés alkalmával törbe esett. Egy újabban fölmerült kommandó vezérét megsebesítették és elfogták. A burok összes vesztesége áprilisban 105 halott, 118 sebesült, azonkívül 2193 fogságba esett, vagy megadta magát.

A különböző esapatosztályok jelentései szerint a mult héten 19 bur elesett, 14 megsebesült és 238 fogságba esett, 71 bur önként megadta magát. 212 fegyvert, 105.000 töltést, 286 kocsit és számos lovat zsákmányul ejtettek.

Hogy mennyire hazudnak a tudosítók, kitűnik abból, hogy csak 212 fegyvert vettek el, mikor 286 kocsit foglaltak le. Ez már képtelenség, hiszen minden burnak van fegyvere és az elesettek és foglyok száma jóval nagyobb a fegyverek számánál.

Előfizetőinkhez

Egy szép regényt ingyen!! — Ugy-e jól hangzik ez a négy szó? De nemesak jól hangzik, hanem igaz is, mert úgy határozta a „*Független Ujság*“ szerkesztősége, hogy minden előfizetőnk *aki még egy előfizetést szerez a „Független Ujság“-ra és a félvre való előfizetési díjat egyszerre beküldi*: annak a szives buzgólkodásért

teljesen ingyen küldjük meg „KIS-SZÉKELY PUSZTULÁSA“

ezimü regényt,

mely most jelent meg könyvalakban, 24 szép képpel diszítve.

Csak egy kis jóakarát szükség ahhoz, hogy minden előfizető a pünkösdi ünnepek alatt még egy előfizetést szerezzen a „*Független Ujság*“-ra. Mindenkinek van jó ismerőse, barátja, komája és Isten tudja milyen kedves embere, akinek nyugodt szívvvel ajánlhassa lapunkat, melyből sok hasznos dolgot tanulhatnak. Így aztán nemcsak nemes cselekedetet tesz a „*Független Ujság*“ terjesztésével, hanem hasznos dolgot is eselekszik, mert szerkesztőségünk az új előfizető 3 koronájának beküldése után a régi előfizetőnek, vagyis a gyűjtőnek megküldi a *szép regényt ingyen!*

Piros pünkösöd ...

Piros pünkösöd napja akkor esik, mikor a természet is virágzó, pompázó kedvében van. Erdő, mező virágba borul, kinyílik a pünkösdi rózsza s az emberek lelke örömmel telik el s vígan ünneplik piros pünkösöd napját.

Pünkösöd napjához, mint minden egyéb nagyobb ünnephez, fűződnek népiünknek az ő hagyományos régi szép szokásai is.

A pünkösödölő lányok felöltöznek ünneplő ruhájukba s négyesével mennek az ismerős házakhoz pünkösödöt köszönteni. Közrefogják a pünkösdi menyasszonyt, a legkaresubb virágszálat, aki fehér koszorúval hajában, énekelve járja a pünkösödölő menyasszony tánczát:

— Hej, pünkösdi rózsza, kihajlott az utra,
Sződje fel menyasszony, kösse koszoruba ...

Koszoruba is szödi. De nemesak a rózsákat, hanem a — piczulákat is. A tisztelendő, jegyző és tanítói uramék, meg bíró uram is ezüsttel fizetik a pünkösdi éneket.

Bezzeg nem így a hamismáju, zuzáju legénynép, mely uton-utfélen belekötekedik a pünkösödölő csoportba.

S míg a salugateres ablakok alól nénémasszonyék áhitattal, ünnepi érzéssel hallgatják a pünkösdi zsolozsmákat, addig, a tulsó oldalról föl-föl hangzik egy-két dévaj legénykurjantás:

— Hej, pünkösdi lányok,
Hol a czédulátok?

— A parochián! Vágja vissza a lányok nyelve-sebbje, nyilván a keresztelő levélre czélozva, melyet akkor szoktak kivenni, ha a lány férjhez megy.

Ilyen szép örömmünnep a pünkösöd s őszintén kívánjuk, hogy jól érezze magát pünkösöd ünnepén a nyájas olvasó.

Ő Felsége a király a héten elhagyta Gödöllőt, kedvenc tartózkodási helyét s visszautazott Bécsbe.

Kisgazdák kedvezményes utazása Budapestre. Darányi földmivvelésügyi miniszter közbenjárására a kereskedelmi miniszter akként intézkedett, hogy a gazdasági egyesületek által szervezett csoportokban utazó falusi kisgazdák és vezetőik, ha legalább tizen utaznak együtt a m. kir. államvasutak vonalain, valamint az államvasutak kezelése alatt álló h. érdekű vasutakon, a személy és vegyes vonatok III. kocsiosztályában féláru menetjeggyel utazhassanak Budapestre és vissza, hogy a mezőgazdasági kiállítást megtekinthessék. Ez a kedvezmény, míg a kiállítás nyitva lesz, van érvényben. Az utazó csoportok a gazdasági egyesületek igazolványának birtokában megválthatják kedvezményes jegyeiket. Hihető, hogy ezen kedvezmény sok tanulni vágyó kisgazdát bír arra, hogy a szép kiállítást megtekinthe.

Budavár bevételének emlékünnepe. Budavára bevételének ötvenkettedik évfordulóját e héten ünnepelte meg a budapesti egyesült asztaltársaságok központja, melyhez csatlakozott a 48-as honvédek központi bizottsága és számos hazafias testület. Az ünnep a krisztinavárosi temetőben a honvédsiroknál volt, a hová zászló alatt vonultak ki a polgárok és az öreg honvédek. Az ünnep alkalmából a résztvevő testületek megkoszorúzták a budai honvédszobrot, amelyre különben kegyeletes honleányok gyakran tesznek friss virágot.

A hercegprimás betegsége. Vaszary Kolos hercegprimás egészségi állapotáról aggasztó hírek terjedtek el a múlt héten a fővárosban. A bíboros főpap tudvalevőleg Balatonfüreden van s gyöngéldése miatt nem jöhetett Budapestre az erzsébetvárosi templom fölszentelésére. Valószínűleg ebből támadtak az állapotára vonatkozó komoly hírek. Mint értesülünk, a bíboros hercegprimás baja nem ad okot semmi aggodalomra. Csekélyebb fokú gégebaja van, mely azonban rövid időn el fog múlni.

Jégverés. Fejérmegye egy részén a múlt szerdán délután óriási jégvihar vonult keresztül, mely Csákvár, Vértes-Boglár, Zámoly, Pátka határaitban leginkább pusztított. Zámolyon olyan óriási nagyságú jég esett, hogy a vihar elvonulása után egy órával is lapátoni lehetett a jeget. Öreg emberek nem emlékeznek rá, hogy azon a vidéken ilyen nagy jégvihar lett volna. A korai jégverés leginkább a gyümölcsökben és szőlőkben okozott nagy károkat; vetésekben azonban még nem tehetett kárt.

Rákoczi-kiállítás Kassán. Kassán, mint említettük, 1903-ban a kuruczok szabadságharcának kétszázadik évfordulója alkalmából Rákoczi-kiállítást rendeznek. A kassai Kazinczy-kör által kiküldött és a kiállítást előkészítő bizottság minap számolt be a körnek eddigi munkáságáról. E szerint Thaly Kálmán ajánlatára, aki mint »öreg kurucz« írta alá a bizottság elnökéhez Révész Kálmán ref. espereshez küldött levelét, gróf Csáky Albint, aki maga is tisztá kuruczivadék, kéri fel a védnökéül. A kiállításon az összes Magyarországon föllelhető Rákoczi- és kurucz-ereklyéket bemutatják, amelyeknek díszét bizonyára a gróf Andrassy-család birtokában levő

ereklye-muzeum fogja képezni. Ezenkívül az összes nyilvános és családi muzeumok műtárgyai is be fognak mutatni a kiállításon.

A podheringi honvéd-emlék fölavatása. A múlt vasárnap lelkes ünneppel avatták fel 5000 főnyi közönség előtt a beregmegyei Podhering mellett azt az emlékoszlopot, melylyel szabadságharcunk ott megvívott csatáját jelölte meg a hazafiai kegyelet. Az ünnepet Hagara főispán nyitotta meg lelkes beszéddel s azután leleplezték az emlékoszlopot, mely körülbelül hat méter magas obelisz, munkácsi fehér trachitból készült. Az országút felőli oldalán ez a fölírás van: »Az 1849-ik évi április 22 dik napján Magyarország állami függetlenségeért e helyen vívott győzelmes ütközet emlékére emelte a hazafias kegyelet 1901-ben.«

„Burgzsandárok“ Budán. A zöldkabátos, tollas sisaku ugynevezett burgzsandárok, akiket eddig csak a bécsi burgban láthattunk (innen a nevök is), augusztustól kezdve be fogják népesíteni a budai királyi várat. Magyar nevet is kell majd találni nekik, mert Budapes'en még sem lehet őket burgzsandároknak nevezni. A főudvarmesteri hivatal most verbuvál jelentkezőket a budai királyi palota őrségébe. A közös hadsereg és honvédség kifogástalan magaviseletü altisztjeiből válogatják össze az őrséget. Tizenhatan lesznek állandón Budán és őrizni fogják a palotát. Minden hónapban fogják őket felváltani Bécsből.

Embrevők Gönyön. Nekeressük Gönyőt egy másik világrészben, mert itt vagyon Magyarországon, Győrmegeyében, bár embrevőkről szólunk jelen sorainkban. Eme sorainkban ugyanis a gönyői hités vágatási biztosnak, Nagy Mihály urunknak egy pöcsétes, hivatalos írása léssen megörökítve, mely írást olvasva szentül azt kellene hinnünk, hogy Gönyön gulyáshusnak aprítják össze az embereket, amint az alábbi bizonyítványból kitűnik.

„Egészségi bizonyítvány.“

Vájsz Adolf gönyői községi lakosnak élő és leölt állapotban megsemmisíttem husát s élvezhetőnek találtam. Gönyön, 1901. márczius hó 5-én. Nagy Mihály s. k., vágatási biztos. (P. H.)

Mezőgazdák figyelmébe!

Elismert kitűnő hazai gyártmány!
1600 gőzcseplőkészlet ü z e m b e n !

CZIM:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT,
BUDAPESTEN,
KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM

Gőzcseplőkészletek ≡
2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejűek.
MAGÁN JÁRÓK
(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjegyzék kívánatra díjmentesen küldetük.

Erzsébet királyné szobra.

A magyar nép feledhetetlen Nagyasszonyának, boldogult Erzsébet királynénak emlékét immár érzőszobor hirdeti azon a helyen, ahol oly sok szép és vidám napot töltött családja körében s amely helyhez oly meleg szeretettel vonzódott. Gödöllő hazafias polgársága közadakozásból állíttatta föl a szobrot, mely az első Erzsébet-emlék az országban. A szobrot a múlt vasárnap leplezték le. Az emlékmű a maga kereksetlen egyszerűségében sétaközben, tavaszi virággal kezében örökíti meg a költőlelkű királynét olyan alakban, amilyenek a gödöllői nép ismerte, tisztelte és bálványozta.

Az Erzsébet-szobor leleplezése országos ünnep keretében rendkívül részvét és pompa mellett ment végbe. Az ünnepélyen megjelent a királyi családjának tagjaival, udvartartásával. A királyi családdal együtt jöttek a királyné egykori udvarhölgyei és bizalmas felolvasónője *Ferenczy Ida*. Az uralkodó családtagjai mellett az ország főméltóságai, miniszterek, államférfiak, főrendek és képviselők alkottak díszes környezetet. A legmeghatóbb volt azonban a föld népének a részvéte. A környék községének egyszerű képviselői a mező virágaiból font koszorúkkal borították a szobor talapzatát.

A magyar nép e szép ünnepének gyönyörű idő kedvezett s az ünnep méltóságteljesen folyt le. A fővárosból s a közel és távolabb fekvő vidékekről különvonatok szállították a közönséget Gödöllőre, mely ünnepi dísz öltött.

Reggel $\frac{1}{2}$ 8 órakor a királyi kastély templomában gróf *Csáky* Károly váci püspök misét mondott, melyen a király is részt vett.

Mise után a nép ezrei hullámszórtak a liget felé, melynek közepén a szobor áll.

11 órakor kezdődött a leleplezési ünnepély. A király és családja megérkezvén, az egybegyűlt ünneplő közönség folyton lelkesedéssel éljenezte ő Felségét, aki a részére felállított dízsátorba lépett. Miután a kíséret elfoglalta helyét, a király kilépett a sátor elő részébe, a szoborbizottság pedig testületileg előrelépve, hódolatteljesen üdvözölte ő Felségét. Miután az egyesült dalárdák a Kölcsey-himnusz zenekíséret mellett elénekelték, a király elé lépett *Kapczy* Vilmos, a szoborbizottság elnöke és a következő beszédet mondotta:

Császári Apostoli Királyi Felség! Legkegyelmesebb Urunk!

Megdicsőült és felejthetetlen Erzsébet királynénk emlékének megörökítéseül egy szobor állíttatott fel, mely hívata leendő végtelenségig hirdetni a magyar nép rendíthetetlen rajongását, eszményi szeretetét, kegyeletét és hódolatteljes tiszteletét megdicsőült Felsőges Királynénk iránt. Áldjuk emlékét mi, áldják, kik utánunk következnek mindörökké, mert kinek szívében szeretet s jószág honolt, a magyar nemzet hálájában és kegyeletében örök lesz emlékezete. Császári és Apostoli királyi felség, legkegyelmesebb urunk, odatérjed hódolatteljes kérésünk, hogy a szobor leleplezését legkegyelmesebben megengedni méltóztassék.

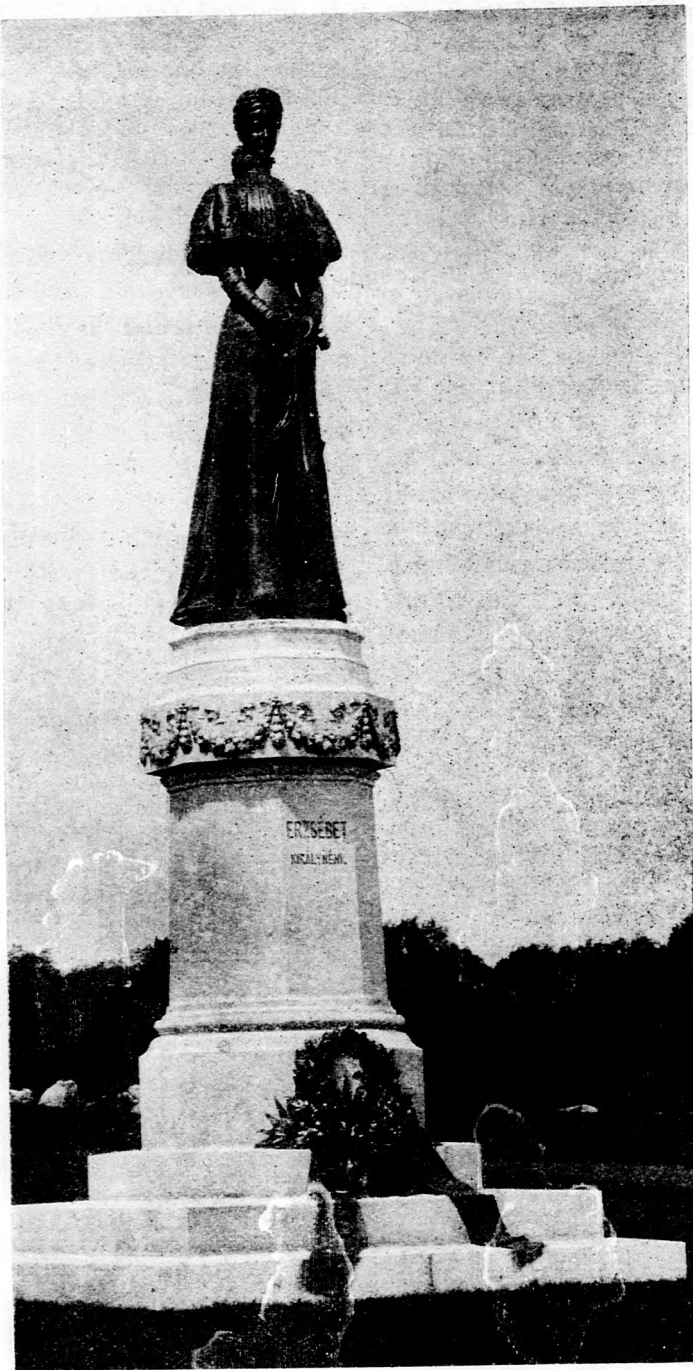
A beszédre a király a következőket válaszolta:

Szívem mélyéből köszönetet mondok mindazoknak, akik

Istenben boldogult felejthetetlen hitvesem emléket itten, ahol mindig oly örömet időzött, kegyeletteljesen megörökítették.

És most hulljon le a lepel!

Ezután lehullott a lepel a szoborról s a közönség mély meghatottsággal szemlélte imádott királynénk gyönyörű képmását. A szobor-bizottság elnöke

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SZOBRA GÖDÖLLŐN.

P Ü N K Ö S D Ü N N E P É N .

Darányi földmívelési minisztert kérte fel a szobor őrizetbe vételére, aki fenkölt beszéd kíséretében vette át a szobrot, valóságos himnuszt mondott a mi Nagyszonyunkról. A bensőségteljes, lendületes beszéd alatt ő Felségén mély meghatottság vett erőt s a közönség többször éljenzéssel szakította meg a beszédet. Ő Felsége ezután megszemlélte a gyönyörű kivitelű szobrot, mely *Róna* József szobrászművész kiváló alkotása.

Délben a királyi kastélyban udvari ebéd volt, melyen részt vettek a királyi család tagjain és kíséretén kívül a miniszterek és a küldöttségek vezetői.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Mely évszakban borjazzassuk a teheneket.

A tehentartás jövedelmezősége szempontjából megfontalandó kérdés az, hogy mikor borjazzassuk tehenünket. Azt az általánosan elterjedt szokást, mely szerint a tehenek kora tavasszal lesznek borjazzatva, helyeselni nem lehet, mert éppen ezen berendezési mód mellett nyerünk télen át kevesebb nyáron pedig több tejet, holott — mint tudjuk — a gazdának éppen az ellenkezője fekédné érdekében. Ha a tehen, tavasszal borjazzik, tejelni fog bőven, míg az őszi száraz takarmányozás ideje el nem következik, mire hirtelen apaszt s télen át igen kevés tejet fog adni. — Ha ellenben a borjazzás ideje az őszi szeptember, október, vagy november hónapokra esik, a tejelés első időszaka, a mikor legtöbb tejet ad a tehen, a téli hónapokra esik; az apasztás idejének bekövetkeztekor elérkezik a zöldtakarmány, vagy legeltetés ideje, mire a tej mennyisége ismét emelkedni fog, tehát az őszi borjazzatás nemcsak azért hasznosabb, mert a fő tejelési időszak a téli hónapokra esik, hanem azért is, mert az őszzel borjazzó tehen összesen is több tejet ad, mint a tavasszal borjazzó. Ha az istálló meleg, az állatok a tél folyamán gondosan ápoltnak és takarmányoztnak, az őszi elletés a borjuk fejlődésére sem lesz hátrányos, sőt tapasztalatból tudjuk, hogy a borju fejlődésére, ha 6 hónapos kora előtt nem kerül legelőre, illetőleg csak száraz takarmánnyal tartatik, csak kedvező, mert a zöldtakarmány magas víztartalma miatt a fejlődő szervezetet túlságosan ellazítja, petyhüdté teszi s a csontképződést nem segíti oly mérvben elő, mint a száraz, szálas, különösen pedig a szemes takarmány.

Egy czélszerű baromfiól.

A baromfiudvar főkelléke, hogy a gazdasági épületek által lehetőleg védve, továbbá, hogy talaja száraz és gyepes legyen. A baromfiólatokat az épületek közelébe szokták építeni, hogy minden időben szemmel legyenek tartva. Sokan a tehenistálló falá-

hoz építik a szárnyasok ólját s azt egy kis ablak vagy csatornával összeköttetésbe hozzák az istállóval, hogy a tyukól melegebb legyen. Egy 20—30 drbból álló tyukállomány részére praktikus ólat mutat mai képünk, amely négy esetleg hat erősebb oszlopon nyugvó ékalaku tetővel ellátott faalkotmány s nem magasabb két méternél s ennek folytán könnyen hozzá is férhető a tenyésztőnek. A földolog az, hogy száraz helyen állítsuk fel az ólat, melynek alsó része nincs beépítve s igen alkalmas árnyékos helyet nyújt nyáron az udvar szárnyasai részére a nap égető heve ellen s egyben kifutó és takarmányozási helyül is szolgál. A felső rész képezi a tulajdonképeni ólat, amely a szükséghez mérten 4—6, esetleg több részre osztható s ablakokkal van ellátva, amelyekhez támasztott sűrűfoku létrákon juthatnak az állatok pihenőhelyükre. Az épület falai mészvakolattal vannak befödve, hogy azokon egér, pat-

Egy czélszerű baromfiól.

kány vagy más ragadozó állatok egykönnyen be ne juthassanak. A falakat évenként 2—3-szor petroleummal vagy korbóloldattal bekenjük, hogy az élősdiék, bogarak, poloskák el ne szaporodjanak, mert ezek a tyukok fejlődésére kártékonyan hatnak. Az ékalaku tető szellőztető-kéményvel van ellátva, melyen keresztül az ólba friss levegő jut. A belső része több rekeszre van osztva, úgy mint költő, szaporító helyiség és oly elkülönített helyre, amelyben póznákra állva, a tyukok az éjjelt töltik. A költőhelyiségben egymástól némi távolságra fészkeket állítunk fel s e czélra kosarakat vagy ládákat lehet alkalmazni, melyek szalmával vagy szénával kibélelendők. A fészkek elkülönítésének előnye, hogy számon vehetjük a tojótyukokat s a nem szorgalmas tojót kimustrálhatjuk. Az ólat, mely olesón állitható elő, a gazda maga is elkészítheti.

A gyümölcsfák öntözése.

A füves területeken kívül alig van más mivelti növény, mely annyi nedvességet kívánna, mint a gyümölcsfa, különösen pedig az almafa. Nemesak a levelek által elpárologtatott víz pótlására és a gyökerek által fölvevett ásványi táplálék szállítására, de különösen a gyümölcsök fejlődésére igen nagy vízmennyiségre van szükség. A gazdának tehát

gondja legyen arra, hogy fái ne csak táplálék tekintetében ne szenvedjenek hiányt, de elegendő nedvességben is részesüljenek, hogy ez a tápanyagokat feloldja és a fákat gyümölseik tökéletes kifejllesztésére képesítse. Ez okból kora tavasszal, hóolvadás előtt, különösen, ha a tél száraz volt, lehetőleg sok havat hordunk a törzs körüli mélyedésbe s az ott lomb, polyva és egyéb hulladékkal betakarjuk, hogy lassan olvadván, beivódjék; de további előnye ezen eljárásnak az is, hogy a fa fejlődését hátráltatja, minek következtében ez 14 nappal később virágozik, ami a megtermékenyülésre csak előnyösnek mondható.

Hogy az almafákat nyáron át a szárazságtól megóvjuk, a törzs körül tányért formálunk, hogy a környék vize ott összefolyjék. Ahol a fák domboldalban vannak, fölöttük egy megfelelő nagyságú tócsát létesítünk és annak vizét szárazság idején az egyes fák alá vezetjük s azok környékén lyukakat furunk, melyek a vizet elnyelve a gyökerekhez vezessék.

Ezen gondoskodás nemesak azért fogja kifizetni magát, mert jóval kevesebb gyümölcs fog éretlenül a fáról lehullani, de a megmaradó gyümölcsök is jóval nagyobbak s így értékesebbek lesznek.

Vegyések.

A lábtörés gyógyítása a baromfinál. Gyakran előfordul, hogy a baromfinak egyik-másik okból eltörik a lába. Az ilyen baromfit, ha csak nem valami jó tojó vagy egyébként értékes állat, legjobb leölni. Az értékesebb baromfival azonban érdemes bajlódni s a törött láb be is gyógyítható. A lábtörésnél arra kell ügyelni, hogy a törött esontot úgy illeszszük össze, amint a törés előtt volt és hogy ebben a helyzetben tartsuk, amit kötelék segítségével érhetünk el. A köteléket felülről lefelé kell a törött lábra csavarni. Erre a kötelékre két oldalt erős kártyapapírból készült sint alkalmazzunk, melyet ismét puha vászonnal kötözünk be és azután jó erős enyvvel bekenünk. Mihelyt az enyv megszárad, a törött és lekötözött lábu baromfit egy szalmával jól behintett kosárba tesszük, úgy azonban, hogy ne mozoghasson, de amellet az eléje tett takarmányhoz könnyen hozzáférhessen. Nehány napig a baromfinak nem szabad mozogni, de ezután már napjában egy-kétszer rövid időre kieresztjük a kosárból. — 2—3 hét múlva a köteléket vigyázva levehetjük, mert ennyi idő alatt a törött láb teljesen begyógyul.

A lovak rossz fogairól. Lovainknál a hiányos táplálkozást gyakran a rossz fogak okozzák. Különösen a vén lónál fordul elő a hegyes vagy ferdére kopott fog, ami azután megsérti a foghúst s akadályozza a takarmány kellő megrágását. Az is megtörténik, hogy a zápfogak a vén lovaknál a gyökérig lekopnak és ekkor a gyökerek kiesnek. Az ártellenesen álló zápfogak nem tudnak lekopni s így történik meg, hogy a ló megsérti foghúsát vagy állkapcsát. Emiatt a ló nem tud enni, ha csak nem segítünk rajta, ami a foghegyek megfelelő lereszelése által történhetik. Itt azonban vigyázni kell, nehogy a ló szájpaddlását vagy nyelvét megsértsük. A nagyon hosszú fogakat pedig legjobb egy hozzáértővel kihuzatni.

KIS-SZÉKELY PUSZTULÁSA.

— REGÉNY. — (22. Folytatás.)

Irtá: **Péterfi Tamás.**

X. FEJEZET. **Székely virtus.**

Téli időben, még reggeli hat órákor is sötét szokott lenni, hanem Balog Izrát már reggel négy órákor a kastélyból Tódor után küldött eseléd is ébren találta. A derék székely legény lelkesen látott munkája után.

A Flóra által elindított csacsi, leszámítva a fáradságokat, meg a fájdalmat, mit az égő tapló miatt szenvedett, — szerencsésen megérkezett félóra múlva a malomházhoz.

Izra azonnal megismerte az állatot. Azt is tudta, hogy kié. Sietett leemelni a fáradt csacsi terhét. Azt is tudta, hogy nem hiába lett a szamar küldve, mert a birónak van annyi lisztje, amennyi csak kell. Föloldozta a zsákot is, melyben legfölül volt a kis papír darab.

„A lázadás ma kitör. Tudasd Irmát azonnal. Ünnepegylyel kezdődik, nehogy csalódásban legyetek!”

— Én készen vagyok! — mondá magában Izra s beindult a rémhírrel Eszterhez.

Szép, csendesen kezdette beszédjét, nem látszott arczán a borzadalmas hírek a legkisebb nyoma sem.

— Édes Eszter valamit akarok mondani.

— Látom az arczodról nyugodtságodat, már gondolom mi lehet! — szölt a leány balsejtelemmel.

— Az látszik talán rajtam, hogy félek?...

— Nem. Az ellenkező. De jönnek az oláhok! Eltaláltam?...

— Es te ilyen egykedvűleg bírod ezt kimondani Eszter?...

— Védelmünk egy éjszakára van, — szölt bátorítólag a leány.

— És azután?

— Ne tarts tőle! Minden jó lesz.

— Megfoghatatlan, hogy hová gondolsz, mikor olyan elbizakodottá teszen egy éjszakára való védelmem!...

— Van nekünk egyéb is. Meglásd, hogy tizperez múlva itt lesz Flóra!

— És mit tehet a »flore mundra«?

— Azt meg csak ő tudja a legjobban!...

— Jól van. Ha biztok benne, az igen szép, hanem a hirt legelőbb vidd meg Irmának.

— Felöltözzem?

— Minek az ünnepegyeskedés? Minél gyorsabban ott légy. De előbb olvasd az írást és szaladj vele.

Még nem járhatott nagyon messze Eszter a kert felé, mikor Flóra betoppant a malomházba.

— Izra! Izra! — hívta a legényt.

A székely legény sietve jött a lakószoba felé.

— Itt vagyok.

— Édes góbém, jó reggelt! köszönté kedveskedve a szép oláh leány és tartózkodás nélkül megcsókolta a legényt.

— Jó reggelt, Flóra! Ez igen kedves dolog

— jegyezte meg a csók után, de rosszat sejték. Olyan forrón csókoltál meg!...

— Csak nem lettél félénk, Izra?...

— Az nem, de nagy kérésed lehet.

— Nem nagy. Egy csöppet sem nagy, — kezdet mondogatni a »flore mundra«, mialatt a legény fekete bajuszán babrált. Csupán Kolozsvárra kell lovagolni és vissza, mert akit Bárdy küldött, azt elfogták az oláhok a faluban lovastól. Elvettem tőle a peesétes leveleket is. Ez az egyik, a főkapitánynak szól. A másik csak félrevezetésnek van írva arra az esetre, ha a küldöttet elfogják az oláhok.

— Milyen jól tudod?!...

— Mert tudnom kell. De most rögtön indulj

»Meg is csókolta...«

az Istenért, ne tedd!...

— Azon megyek és vége!

— Elfognak, megölnék a faluban, mert ünnepre készülnek. Hallod, hogy zúg a harangszó?...

— Mit bánom én?! Tudasd Bárdyékot távozásomról. Isten, veled! — és átkarolta a derék leányt. Meg is csókolta először életében. — Ugy gondold, mintha már elnyargaltam volna! Esztert várd be. Itt fog visszajönni a vizrenyiló ajtócskán a kastély kertje felől. Segélyre bizton számíthattok!

— Izra! Izra! te is vakon rohansz...

— Ez a székely virtus. Esztertől tanultam, aki a lázadás hírére még csak meg sem rezzen. Vigyázzatok mindenre, Flóra! Isten veled!...

A leálynak könnyek toluultak szemeibe s úgy kérte, hogy ügyeljen magára Izra. Aztán esdekelve, könyörgött összetett kezekkel az egek Urához, hogy örködjék felette a mindenszenteknek serege.

Négy erős ifju kar fogódzott össze ölelésre, az ajkakon czuppant a bucsucsók. Izra a tarisznyáját nyakába akasztotta és elindult a falu felé.

A »flore mundra« utánna nézett, amíg elhaladt a malomház udvarán. Aztán bezárt minden ajtót és rendre betámasztotta belülről valamennyit. Majd a garadra sietett és kilépett a kis vízi ajtón. A zsilipről lecsapta a vizet, hogy ne zakatoljanak hiába a malomkerekek. Ne zugjanak akkor, mikor a forradalom vad zsvaja tört ki.

Mikor mindezekkel készen volt, úgy tetszett, mintha elfeledett volna még valamit. De mit?

Gondolatban ott képzelte magát az apja udvarán... Láta Izrát lelki szemei előtt. Bátran lépeget hátra az udvaron. Nincs otthon senki, aki utját állja... Betér az ólba... Eloldja a paripa kantá-

rát... Megigazitja a derékszorítót, meg a nyeret... Kivezeti az udvarra, ki a kapu alatt az utczára és ott felül reá... A körülötte báméskodók még köszöntik őt tisztelgően, mert nincs ott Hárhulla Péter és a többi nem sejtí, hogy azt a lovast le kell huzni a lováról... Nincs aki visszatartsa, elvágat és az emberek sietnek a harang hívogató hangja után a templom felé...

Képzeletben ezeket látta Flóra s úgy érezte, hogy ennek megkellett valójában történni. Bizonyos, megtörtént esetnek hitte az egészet és vágyat érezt még egyszer látni bármilyen mesziről Balog Izrát!

De hogyan?...

Egy-két pillanatig tévovázott, körül nézett, aztán fölsietett a malomház magas padlására. Nehány zsidelylapot feltört a fedélből és fejét az ott ütött nyílás közé dugta, így tekintett a falu felé.

Nézte merősen, nézte erősen, hogy megtalálja tekintete azt, akit keresett. És meglátta. Szive hangosan dobogott az örömtől... Ott nyargalt messzemenesse a falu felső végén tull egy lovas, fakó paripán. Alakja el-eltűnt a csillogó fehér hóvilág fényétől.

— Székely virtus... — mondogatta Flóra magában. És hosszasan nézett a kedves után, kit végre a dombok eltakartak szemei elől az ut kanyarulatánál. Eltűnt a lovas, de azért nem tudott eljönni a zsidelynyilástól a »flore mundra«, mintha várná, hogy csak még egy pillanatra láthassa, pedig jól tudta, hogy utja többé nem vezet látható irányba.

Eszter visszatért a kastélyból. Először is az tűnt fel neki, hogy a szoba ajtóját zárva találta. Nem akart zörgetni, átkerült a másik oldalra. Ott is be volt csukva a bejárás. Már rosszat sejtett, mikor a vizen átvezető kis pallóra, onnan pedig a vízi ajtócskához jött.

Ovatosan, elővigyázva lépett be a malomba. A garadon széttekintett és olyan borzalmas csöndesség volt. A malomkerekek állottak, a garad nem zugott, nem zakatolt. Mintha mindent megöltek volna itt, még az élettelen malom járművét is.

A garadról lejött a malomház földjére, majd a lakószobába sietett, hogy Izrával találkozzék, de ott sem talált senkit...

Egy pillanatra összeborzadt a leány. Lejött, — nem minden félelem nélkül a kamarába, hová a Háromszékről hozott pakoetskát helyezték el. Ott állott a sok löpor, a fegyverek. Aztán eszébe jutott, hogy ide már nem fog belépni üres kézzel! Eppen ezért leakasztotta az édes apja karabinját az ágy felül. Megnézte, hogy jól van-e töltve, rendben van-e a lövésre, s csak így előkészülve lépett a kamarába.

Mikor az ajtót fölnyitva betekintett, mindent rendben talált. Nem volt ott senki.

Most hivni kezdette Izrát, mert nem gondolhatta, hogy hová távozhatott.

— Izra!... Izra!...

Az üres malomház kísértetiesen kongott. Félelmes volt hallani a hang eloszlása után a mindig zugó malomház csöndjét.

— Izra!... Izra!... — kiáltott másodsor is Eszter, s várt, hátha felelni fog valahonnan a testvér.

A padlásról lépteket hallott.

— Te vagy ott Izra? — kiáltott fel a padlásra vezető deszkahágcsóról.

Semmi felelet, de a kopogás tovább hallatszik.

— Izra! te vagy odafenn? . . .

— Most meghalsz kutyafaj! — hallatszott le oláhul a padlásról egy tompa hang.

— Meghalsz te, ha századmagaddal volnál is! Jere le!!! — kiáltott fel Eszter keményen és sietve hozott ki a töltött fegyverekből egy öllel. Odahelyezte a hágesó mellé s egyet lövésre emelt.

— Utánam! Lándzsába kell huzni! — hallatszott oláhul ismét a tompa hang. (Folyt. köv.)

A d o m á k.

Az ördög a kéményben.

Szalonnát ment lopni a cigány egy gazdag paraszthoz, akiről tudta, hogy a tanyán tölti az éjszakát, meg hogy a kémény keresztfája jól meg van rakva sonkával, szalonnával.

De a mint felkapaszkodott a kéménybe, kettétört az, a nélkül is megterhelt keresztfa s a cigány szörnyű robajjal, mindenestül lezuhant.

— Jézus Mária szent József, — kiált ijedten a lármára lámpával kiszaladt asszony, midőn megpillantá a nagy halmaz sertésborda és sonka között a cigány fekete képét, — minden jó lélek dicséri az istent!

De a cigány nem vesztette el lélekjelenlétét s tréfára fordítván a dolgot, oda szól vigyorogva:

— Erdeg vágyok, hozstám á ténsássonynak salonnát

— Nem kell nekem a te szalonnád, csak takarodjál innen minél hamarább! — kiáltá a megrémült asszony s visszaszaladt a szobába. A cigány sem hagyta magának kétszer mondani, hanem felkerekedett s megrakodva mindenestül odább állott.

Megfelelt.

Mezítláb vitt tél idején a cigány levelet a szomszéd faluba. Az uton találkozik egy csapat duhaj legénnyel, akik közül az egyik oda kiált neki:

— A kutya is mezítláb jár ilyen, more!

— O, hogy csokoljja meg á holló á semed világát, mán hogy lehetne ázs, hisen neked esizmá ván á lábádon, girhes!

A fonóból.

— Hát az öreg Zsuzsi néniről mi hír, ugyan csak régen láttuk!

— A szegény talán már meg is halt.

— Ugyan hová gondol, akkor csak megizente volna!?

Betűrejtvény.

V V V

V V V

a

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő június hó 2. A „Független Ujság” 20. számában közölt talány megfejtése

Körülbelül.

Helyesen fejtették meg: Bánkövy Annuska, Bánkövi Erzsike, Mészáros Zsuzsika, Kiss József Henrik, Kránitz József, Baráth János, »Róm. kath. olv. kör«.

A sorshuzásnál »Tisza-palkonyai róm. kath. olv. kör« jött ki elsőnek, hová a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás »Közös sors« eredeti székely regényét küldöttük meg.

Képiinkhöz.

Pünkösdt ünnepén. Hirdessék a szentelt harangok, hogy Jézus elküldé a szentleket, melylyel szívünket megerősítse, rövid földi vándorutunkban erőt adjon nekünk, gyarló embernek és bátoritson, mikor a csüggedés környékez. Az angyalok kara dicséneket zeng a mindenség Urához, üdvözölve pünkösdt reggelén az Istent, véghetetlen jóságáért. A szentlélek jelképeül fehér galambok szállonganak a légben, hogy beváltá a Megváltó ígését, elküldé a szeretet szent tüzet kebleinkbe, hogy fennem hirdessük tanait, az igazságot, a halhatatlanságot, mert a lélek örökké él, tehát mi is Istennek véghetetlen kegyelme által részesei vagyunk az örök életnek. Ezt a kifejezést hozza testi szemeink elé mai képiünk, melyet a pünkösdi ünnepek alkalmával bemutatunk. Jövel szentlélek!

LEVELES-SZEKRÉNY.

Most jelent meg! „Kis-Székely pusztulása” regény. 24 szép képpel diszítve, egy kötetben. Ára portómentes székelykötéssel fűzve 1 kor. 20 fillér (60 kr.) Diszes kötésben 3 kor. 40 fill. Megrendelési czim: Péterfy Tamás. Budapest IX. Köztelek. — **K. L. urnak.** A szőlő zöldajtását egy képzett és ügyes vinczellértől vagy ahhoz értő bármely szőlősgazdától megtanulhatja, mert nem nagy mesterség. Vinczellér-iskolák kétéves tanfolyammal Bihar-Diószegen, Egerben és Nagy-Enyeden vannak. Kiseb szőlőbirtokok kezelésére alkalmas vinczelléreket nevelnek egyéves tanfolyamon a kecskeméti és pozsonyi vinczellér-iskolákban. Ezekre már más feltételi kellek, nem szükséges, mint az irni, olvasni és számolni tudás.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaczi árak.

Budapest, 1901. május 25 éa.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 15:50—15:90 K. *Rozs* 14:70 K-tól 15:10 K-ig. *Árpa* 13:20 K-tól 13:60 K-ig, jobb minőségű 14:40 K-tól 17:20 K-ig. *Zab* 13:70 K. *Tengeri* 10:50 K. **Liszt** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	23:80	23:60	22:60	22:10	21:80	21:20	20:00	17:90	11:20

Buzakorpa finom 9:40 K, durva 9:50 K.

Egyéb magvak: *mák* 30—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 30—32 K, aprószemű 34—36 K, *tarka* 24—26 K, *lencse* 24—38 K, *borsó* héjas 18—36 K, *lóhere* 136—153 K, *lucerna* 88—88 K, *baltaczim* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 440—560 fillér, muhar 560—600 fillér, zupszalma 300—400 fillér, alomszalma 240—270 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 35—42 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 94—96 filér, 280—300 kg.-mos 88—89 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 90—92 fillér, szerb 88—90 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar

ökör jobb minőségű 58—66—, középminőségű 50—57—, alarendelt minőségű magyar ökör 44—48—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—62—, magyar tehén középminőségű 39—60—, alarendelt minőségű magyar és tarka tehén 40—58—, szerbiai ökör jobb minőségű 42—58—, kivitel —, középminőségű 42—48—, szerbiai bika 42—62—, szerbiai bivaly 32—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban Élő borjú 76—92 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfi vásár. Tyúk páronként 3.20—4.80 K, csirke 2.40—2.30 K, kappan hizott 5.40 K.—7.60 K. Rucza 4.50—6.00 K. Lud hizott 13—18 K. Pulyka sovány 6—7 K.

Tojás alföldi 54—56 K, erdélyi 65—66 K, lánként. Tea, tojás 100 drb 3.20—4.20 K.

Tejtermékek. Teavaj 2.00—2.20, tejföl 64—80 fillér literenként, főzővaj 1.60—1.70 K, tehéntaró 48—64 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0.00—0.00 1 q 14.00—16.00 Petrezselyem 100 kötés 0.00—0.00, 1 q 14.—10.—, zeller 100 drb 4.00—9.00, karalábé 1.60—2.40, vöröshagyma 100 kötés 0.—drb 2.00 q 12.—14.—, foghagyma 40—60—, vörösrépa 100 00—, 1—1.60, fehérrépa, fejeskáposzta 20—32—, kelkáposzta 100 drb 4.00—8.00, vöröskáposzta 20—36—, fejjessaláta 12.10—17.0, kötött saláta 0.00—0.00, burgonya rózsa 1 q 3.50—3.60, sárga 3.60—4.00.

Nyári évad.

Alakult 1856.

K Ü H N E E.

Nyári évad.

Alakult 1856.

MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRA MOSONBAN.

AJÁNLJA:

**Legjobb kézi és lókapálókat } répa, burgonya és kukoricza
Töltőgetőket } megmivelésre.**

Osborne-féle hirneves-fűkaszalókat, aratógépeket és kévekötőket. Szénagereblyéket, járgányos cséplőkészleteket rostákat, konkolyozókat.

FŐRAKTÁR:

Budapesten VI. ker., Váci-körút 57 a. sz.

Legujabb árjegyzék kívánatra ingyen.

A „Sohr „Szent-Antal“ kaszagyár 100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni. 200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési **SOHR JÓZSEF,** Somogy-
czim: **Szill.**

A „Szent-Antal“ jegyű kasza jó híre bejárta a világot és a múlt évi londoni kiálláson is nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert, A „Szent-Antal“ kasza csak akkor valódi, ha fokán az ismert védjegy van, tábláján pedig az itt látható felirat és fenti cégtől lesz beszerezve.

Az egyedüli kasza, mely minden tulajdonosát várakozáson felül kielégíti, a „Szent-Antal“ kasza. Ezen kasza közkedveltségnek egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a „Szent-Antal“ jegyű kaszának erős orma és nyaka és igen vékony

pengéje van, nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ez egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva. Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent-Antal“ kaszánál nem eshetik meg, mert az kikalapálva és kipróbálva adatik el a gazdaközönségnek. A „Szent-Antal“ kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben is kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt egy új kaszára kicserélem. (De tapasztalatból tudjuk, hogy ezek közt nincs egy rossz sem.)

A „Szent-Antal kasza árai:

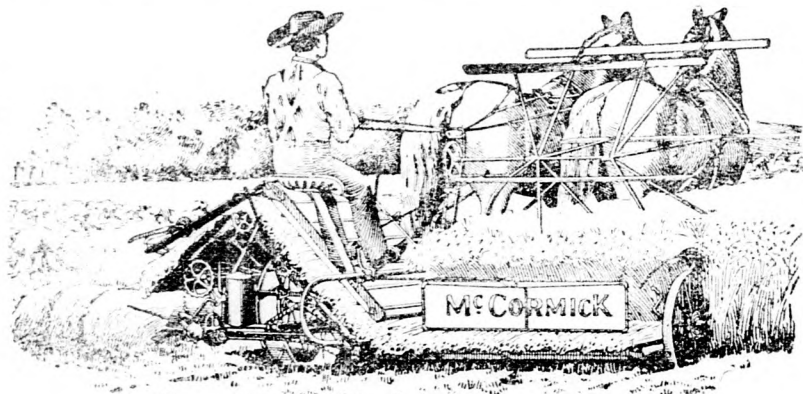
65	70	75	80	85	90	95	100 cm.
90 kr.	95 kr.	1.05 frt	1.10 frt	1.15 frt	1.20 frt	1.25 frt	1.30 frt

5 darab megrendelésnél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésnél a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld. Amergaui kaszakő a legmegfelelőbb a „Szent-Antal“ kaszához, darabonként 20 kr. „Diadal“ ezüst-acél kapáló-készülék: üllő és kalapács párban 85 kr. Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőkne kedvezmény.

MCCORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY

(Chicago-i aratógépgyár.)

GRAND PRIX

PÁRIS 1900-ban.

Kévekötő aratógép
Fűkaszalógép
Köszörükészülék
„Daisy“ marokrakó aratógép
Szénagyűjtő gereblye és
Kévekötőfonal

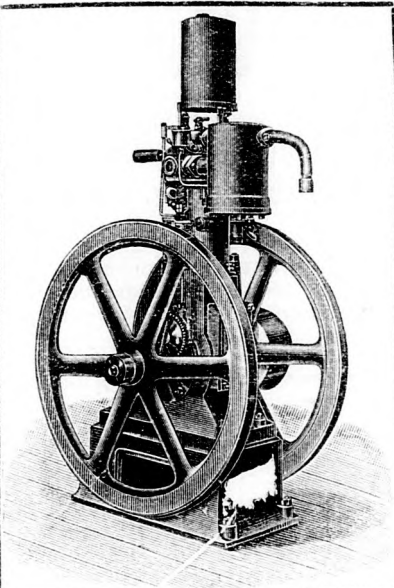
gyártmányai.
Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta
s árainkat nem kérdezte!
Olesó tartalékrészek óriási raktára.
Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN igazgató
Budapest, V., Váci-ut 30.

Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság
B U D A P E S T E N.
 Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
 lokomobiljaink

(Bánki és Csonka szab.
 rendszere.)

adómentes és-
 ványolajjal
 a legolcsóbb
 hajtóerő.

Hatósági engedély
 nélkül
 bárhol felállítható.
 nem tűzveszélyes,
 egyszerű, tartós
 szerkezetű,
 gépészre nincs
 szükség.

Árjegyzéket kivá-
 natra küldünk.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 25.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
 typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíttatnak.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
 TÁRSASÁG)

vezető PFANHAUSER A.G.

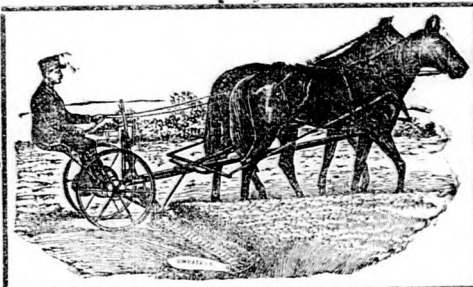
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)

MINDENMÉLY TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.

Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.

* BUDAPEST *

V., Báthory-utca 4. szám.

Uj fűkaszáló

„Darling“

könnyű járásban, teljesítésben és tartósságban még megköze-
 litőleg sem éretett el más gyártmányoktól. Vonóerőszükséglet
 25—50%-kal csekélyebb, mint másoknál.

**Kettősműködésű szénaforgatók,
 Hollingsworth és anglo-amerikai**

lógereblyék

ismert legjobb kivitelben

UMRATH ÉS TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosoknál

BUDAPEST, V., Váci-körút 60. szám.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legteljesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Gazdáknak fontos!

HREBLAY EMIL

állattenyésztési m. kir. felügyelő GÖDÖLLŐ.

MUNKÁI:

Baromfi hizlalás	1 kor. 50 fill.
Baromfi tenyésztésre vonatkozó tudnivalók	1 kor.
Tyuktenyésztés	2 kor.
Lúd és kacsá tenyésztés	2 kor.
Pulyka tenyésztés	1 kor. 60 fill.
Baromfi és tojás értékesítő szövetkezetekről	1 kor. 60 fill.

Megrendelhetők aszerzőnél, legegyszerűbben a pénz előleges beküldése mellett.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

1900. évi forgalom 26000 zsák

Felhívjuk
a t. cz. **gazdaközönség**
figyelmét
a **budapesti**
gyapju-aukcziókra

melyek első sorozata folyó évi július 3., 4.,
5. és 6-án tartatik meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. szám (Thonet udvar)
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: ... 400,000 kor.
Alapítványok és üzletrészekben ... 1,200,000 kor.
Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek. Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság

Szuperfoszfátot, kénsavas-kálit, kénsavas-ammont,

Kovasavas-kálit, (dohánytrágyázásra)

Chilisalétromot, Kainitot,

40%-os kálitrágyasót

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.